

CODI : 3021- LITERATURA CATALANA

PROF. MARIA JOSEPA GALLOFRÀ I VIRGILI
Doctora en Filologia Catalana.

DEP. DE FILOLOGIA CATALANA

TREBALLS DE RECERCA O DE SÍNTESE SIGNIFICATIUS.

1. L'edició catalana i la censura franquista, 1939-1962. Tesi doctoral.
2. *Entre la proscripció i la retallada: autors catalans en llengua castellana, 1942.* "Journal of Interdisciplinary Literary Studies/Cuadernos Interdisciplinarios de Estudios Literarios", vol. one, spring 1989, pàgs. 165-175.
3. *"Unidad precisa y duración segura": depuració, suspensió, prohibició, Barcelona, 1939.* "Diálogos Hispánicos de Amsterdam", vol 9, pàgs, 183-190.
4. *L'edició catalana i la censura franquista (1939-1951).* Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1991.

OBJECTIU DE L'ASSIGNATURA.

L'objectiu de l'assignatura és doble. En primer lloc, es proposa consolidar i ampliar els coneixements que els alumnes puguin tenir dels moviments i corrents literaris del segle XX, tot insistint especialment en la col·laboració dels escriptors professionals a la premsa fins al final de la guerra civil. Però, sobretot, vol presentar i treballar la literatura des de 1939 partint, d'una forma prioritària, de lectures i comentaris de llibres i de l'estudi d'algunes publicacions periòdiques.

TEMARI

I.: EL MODERNISME.

1. Marc històric, cultural i estètic.
  - 1.1. Història externa. Límits cronològics. Descripció del moviment.
  - 1.2. Corrents ideològics. Enfrontament artista-societat.
  - 1.3. Poètica modernista. L'anticodificació.
2. Publicacions periòdiques.
  - 2.1. "L'Avenç". Activitat editorial.
  - 2.2. Altres publicacions. Estudi de les col·laboracions més definidores, assagístiques i literàries.
    - 2.2.1. Joan Maragall.
3. La llengua i l'estil.
  - 3.1. Preocupació per la normativització. Campanya lingüística de "L'Avenç".
  - 3.2. La llengua literària. Voluntat i recerca de creació d'un estil.

II. EL NOUVENTISME.

1. Caracterització global.
  - 1.1. Delimitació cronològica. Relacions intel·lectual-burguesia. La política cultural.
  - 1.2. Propostes literàries. L'estètica arbitrària. Valoració i gradació dels diversos gèneres.
2. Publicacions periòdiques.
  - 2.1. Eugeni d'Ors i el *Glosari* a "La Veu de Catalunya".
    - 2.1.1. Objectius de la secció.
    - 2.1.2. La glosa com a unitat. Sèries de gloses.
    - 2.1.3. Eficàcia i repercussions del *Glosari*. El testimoni dels escriptors joves.

- 2.1.4. L'èxit del model.
  - 2.2. Altres publicacions. "Empori". "Cataluña".
  - 2.3. Activitat editorial. Editorial Catalana.
3. La llengua i l'estil.
    - 3.1. Procés d'institucionalització i d'oficialització de la reforma.
    - 3.2. La llengua literària. L'actitud de Josep Carner.

III. CULTURA I LITERATURA DEL NOUVENTISME FINS AL 1939.

1. La diversitat de plataformes.
  - 1.1. "La Publicitat". "Mirador".
  - 1.2. A. Rovira i Virgili. "Revista de Catalunya". "La Nau".
  - 1.3. Altres publicacions.
  - 1.4. Activitat editorial.
2. Prosa.
  - 2.1. La crisi del Noucentisme i el debat entorn de la novel·la.
  - 2.2. La necessitat d'un nou públic.
  - 2.3. La novel·la popular.
  - 2.4. Els corrents novel·lístics.
  - 2.5. El conte i la novel·la durant la guerra civil.
  - 2.6. Prosa narrativa no imaginativa
    - 2.6.1. Josep Pla.
    - 2.6.2. Retrats, memòries, reportatges.
  - 2.7. La prosa dels escriptors a la premsa.
    - 2.7.1. Textos d'opinió. Textos literaris. Models.
3. Poesia.
  - 3.1. Els corrents poètics. Posicions culturalistes i avantguardistes. Carles Riba. J. V. Foix. Joan Salvat-Papasseit.
    - 3.2.1. Les propostes de l'avantguarda a Catalunya. Revistes i manifestos.

IV. LA LITERATURA DES DE 1939

1. 1939 - 1951.
  - 1.1. Literatura pública. De la prohibició total a la mínima tolerància. La represa de les edicions.
  - 1.2. Literatura clandestina. "Ariel". "Antologia".
  - 1.3. Literatura de l'exili. La situació de l'escriptor. Institucions, editorials, revistes.
  - 1.4. La poesia. Els corrents poètics. Exili i interior.
  - 1.5. Prosa. Ruptura i continuïtat d'una tradició.
2. 1951 - 1959.
  - 2.1. Món editorial.
  - 2.2. La premsa impossible. Les revistes camuflades.
  - 2.3. Els premis literaris.
  - 2.4. Els diversos gèneres.
    - 2.4.1. La represa de la novel·la. Els corrents novel·lístics. El conte.
    - 2.4.2. L'assaig.
    - 2.4.3. Prosa narrativa no imaginativa. Josep Pla. Gaziol.
3. El realisme històric (1959-1968).
  - 3.1. Les propostes del realisme històric.
  - 3.2. Món editorial. Publicacions periòdiques. Traduccions.
  - 3.3. Els diversos gèneres.
    - 3.3.1. Els corrents novel·lístics.
    - 3.3.2. L'assaig. Joan Fuster.

4. La nova literatura.

- 4.1. Les possibilitats d'expressió a partir de 1976.
- 4.2. Els canvis en el públic lector.
- 4.3. Les noves plataformes de difusió.
- 4.4. La crisi del realisme. La "generació" dels setanta. La diversitat de models.

OBRES DE REFERÈNCIA I CONSULTA BÀSICA.

Les monografies sobre autors i els estudis sobre moviments seran indicats i comentats a classe a mesura que es tractin els temes. Els llibres de lectura que serviran de base per treballar la darrera part del programa seran fixats a començament de curs.

Guia de literatura catalana contemporània, cura de Jordi Castellanos. Barcelona, Edicions 62, 1973.

Fuster, Joan. *Literatura Catalana contemporània*, Barcelona, Curial, 1972.

Molas, Joaquim i Josep Massot i Muntaner. *Diccionari de la literatura catalana*, Barcelona, Ede. 62, 1979.

Molas, Joaquim, dir., *Història de la Literatura Catalana*, part moderna, vols. VIII - XI, Barcelona, Ariel, 1986-1988.

Prado, J. M. i Vallverdú, F. (dir.), *Història de la Literatura Catalana*, Barcelona, Ede. 62/Orbis, vols. II i III, 1985.

ORIENTACIÓ I AVALUACIÓ DEL CURS

L'organització de les activitats del curs se centra en: a) comentaris de textos paral·lels al desenvolupament del programa; b) lectures obligatòries, exposades i comentades a classe; c) proves parcials basades fonamentalment, en comentaris de textos.

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Biblioteca de Ciències
de la Comunicació

R 30.660

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Biblioteca de Ciències
de la Comunicació

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Biblioteca de Ciències
de la Comunicació